

OBSAH

1. KAPITOLA: PROSTŘEDÍ, VLIVY A DOBA VZNIKU PRANOSTIK 9

Úvodem 10

Co jsou lidové pranostiky 13

Vliv klimatických změn na pranostiky 24

Vliv úrovně hospodářské činnosti na pranostiky 46

Výběr a uspořádání pranostik 48

Staročeské dělení roku 50

Příklady pranostik a lidových hospodářských pravidel pro jaro 60

Příklady pranostik a lidových hospodářských pravidel pro léto 64

Příklady pranostik a lidových hospodářských pravidel pro podzim 67

Příklady pranostik a lidových hospodářských pravidel pro zimu 70

2. KAPITOLA: LEDEN 75

Hospodářský a pranostický výklad názvů prvního měsíce v roce 77

Pranostiky k měsíci lednu jako celku 81

Pranostiky k jednotlivým dnům ledna 118

Leden v zemědělských pracích našich předků 154

3. KAPITOLA: ÚNOR 159

Hospodářský a pranostický výklad názvů druhého měsíce v roce 161

Pranostiky k měsíci únoru jako celku 162

Pranostiky k jednotlivým dnům února 184

Únor v zemědělských pracích našich předků 223

4. KAPITOLA: BŘEZEN 227

Hospodářský a pranostický výklad názvů třetího měsíce v roce 229

Pranostiky k měsíci březnu jako celku 232

Pranostiky k jednotlivým dnům března 261

Březen v zemědělských pracích našich předků 288

5. KAPITOLA: DUBEN 292

Hospodářský a pranostický výklad názvů čtvrtého měsíce v roce 294

Pranostiky k měsíci dubnu jako celku 295

Pranostiky k jednotlivým dnům dubna 343
Duben v zemědělských pracích našich předků 381

6. KAPITOLA: KVĚTEN 385

Hospodářský a pranostický výklad názvů pátého měsíce v roce 387
Pranostiky k měsíci květnu jako celku 389
Pranostiky k jednotlivým dnům května 428
Květen v zemědělských pracích našich předků 461

7. KAPITOLA: ČERVEN 465

Hospodářský a pranostický výklad názvů šestého měsíce v roce 467
Pranostiky k měsíci červnu jako celku 470
Pranostiky k jednotlivým dnům června 504
Červen v zemědělských pracích našich předků 556

8. KAPITOLA: ČERVENEC 562

Hospodářský a pranostický výklad názvů sedmého měsíce v roce 564
Pranostiky k měsíci červenci jako celku 568
Pranostiky k jednotlivým dnům července 594
Červenec v zemědělských pracích našich předků 640

9. KAPITOLA: SRPEN 646

Hospodářský a pranostický výklad názvů osmého měsíce v roce 648
Pranostiky k měsíci srpnu jako celku 651
Pranostiky k jednotlivým dnům srpna 676
Srpen v zemědělských pracích našich předků 720

10. KAPITOLA: ZÁŘÍ 724

Hospodářský a pranostický výklad názvů devátého měsíce v roce 726
Pranostiky k měsíci září jako celku 729
Pranostiky k jednotlivým dnům září 756
Září v zemědělských pracích našich předků 794

11. KAPITOLA: ŘÍJEN 800

Hospodářský a pranostický výklad názvů desátého měsíce v roce 802
Pranostiky k měsíci říjnu jako celku 804
Pranostiky k jednotlivým dnům října 837
Říjen v zemědělských pracích našich předků 867

12. KAPITOLA: LISTOPAD 874

Hospodářský a pranostický výklad názvů jedenáctého měsíce v roce 876
Pranostiky k měsíci listopadu jako celku 877
Pranostiky k jednotlivým dnům listopadu 911

Listopad v zemědělských pracích našich předků 946

13. KAPITOLA: PROSINEC 953

Hospodářský a pranostický výklad názvů dvanáctého měsíce v roce 955

Pranostiky k měsíci prosinci jako celku 958

Pranostiky k jednotlivým dnům prosince 967

Prosinec v zemědělských pracích našich předků 1033

14. KAPITOLA: METEOROLOGICKÉ PRANOSTIKY KRÁTKODOBÉ PŘEDPOVĚDI POČASÍ 1038

Dvě základní oblasti demeteorologie a lidoví znalci počasí 1040

Demeteorologická pravidla předpovědi počasí podle pocitů člověka 1045

Příznaky srážek podle pocitu dusna, sálání slunce a přespřílišného pocitu horka
u ohně 1052

Lidová předpověď atmosférických srážek podle chování živočichů
a podle rostlin 1053

Usuzování na dešťové srážky podle oblaků, úkazů na obloze a viditelnosti
kopců a hor 1062

Usuzování na déšť podle červánků 1065

Lidové předpovědi srážek podle Slunce, Měsíce a hvězd 1066

Předpověď srážek podle silného šíření vůní a pachů v ovzduší 1068

Předpověď srážek podle vlhnutí hygroskopických látek a předmětů 1070

Předpověď atmosférických srážek podle šíření zvuku, podle dýmu, ohně, vody
a dalších jevů 1071

Duha 1074

Příznaky pěkného stálého počasí (počasí bez deště) 1075

Příklady dalších pranostik a lidových meteorologických pravidel krátkodobé
předpovědi počasí 1081

Některé příklady nereálných a pověrečných pranostik krátkodobé
předpovědi počasí 1084

15. KAPITOLA: KOŘENY, ... A PRAMENY 1087

Nejzazší kořeny pranostik 1089

Nejstarší a nejvýznamnější české pranostické publikace 1093

Místo slova na závěr 1107

Doporučená literatura a výběr použité literatury 1117

Rejstříková část 1139